

РЕШЕНИЕ

№ 17695

гр. София, 23.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 8 състав, в
публично заседание на 23.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Деница Митрова

при участието на секретаря Милена Чунчева, като разгледа дело номер **2872** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).
Образувано е по повод жалба вх. № 5792 от 10.03.2025 г. и вх. № 6468 от 17.03.2025 г. по описа на Административен съд – София град (АССГ), подадена от Г. Р. П., ЕГН [ЕГН], с адрес [населено място], [жк], [жилищен адрес]0 срещу Решение № 2153 - 21 – 38 от 12.02.2025 г., на директора на Териториално поделение (ТП) на Националния осигурителен институт (НОИ) С., с което е оставена без уважение жалба с вх. № 1012-21-123 от 03.02.2025 г. на оспорващата срещу разпореждане № [ЕГН]/6 от 21.01.2024 г. на Ръководител „Пенсионно осигуряване“ като неоснователна.
Жалбоподателят оспорва посоченото решение като незаконосъобразно, постановено в противоречие с материалноправните разпоредби и с целта на закона. От изложеното в нея се установява, че спорът е правен и не по фактите, тъй като не се спори, че към момента на подаване на заявлението за пенсиониране Г. П. е с навършена възраст 52 години, 3 месеца и 22 дни и осигурителен стаж в структурите на Министерство на вътрешните работи (МВР) 15 години, 7 месеца и 16 дни - първа категория труд и 2 години, 09 месеца и 05 дни – трета категория труд, както и 4 години закупен осигурителен стаж за времето на обучение във висше учебно заведение или общ осигурителен стаж 42 години, 9 месеца и 22 дни, определен по реда на чл. 104 от КСО. Според оспорващата, тя отговаря на кумулативните предпоставки по чл. 69б, ал.1 КСО – възраст и осигурителен стаж от първа категория, при сборът на общия осигурителен стаж и възрастта ѝ отговарят на условието за минимум 94 точки, при налични 95 точки. Възражава срещу приложението на чл. 18, ал.4 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, тъй като

константната съдебна практика приема, че посочената норма има указателен характер и е в противоречие с чл. 69, ал. 2 и чл. 69б, ал.1, т. 1 КСО. В хода на съдебното производство жалбоподателят, редовно призована, се явява лично и поддържа жалбата си. Предлага същата да бъде уважена и прави възражение за прекомерност на търсеното от ответника юрисконсултско възнаграждение. Депозира писмено становище.

Ответната страна – директора на ТП на НОИ С., редовно призован, се представлява от юрк. В., която оспорва жалбата и предлага да се отхвърли като неоснователна и недоказана. Претендира юрисконсултско възнаграждение и депозира писмено становище.

Административен съд София град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

Със заявление вх. № 2113-21-9667 от 17.12.2024 г. по описа на ТП на НОИ – С., Г. П. е поискала отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 69, ал.1 КСО. Към заявлението са представени:

1. Осигурителна книжка № 01009, издадена от Районно управление „Социално осигуряване“ – С.;
2. Трудова книжка № 185 от 03.06.1997 г. издадена от Софийски градски съд;
3. Удостоверение УП-30 № 583 от 18.08.1988 г., издадено от Кожухарски завод – С.;
4. Удостоверение № 2165-21-661 от 16.12.2024 г. за внесени вноски по чл. 9а, ал.1 КСО;
5. Удостоверение за класиране и пенсия № 3286р-48342 от 01.11.2019 г., издадено от Главна дирекция „Национална полиция“ (ГДНП);
6. Удостоверение УП-3, рег. № 328600-2079 от 13.01.20025 г., издадено от Главна дирекция „Национална полиция“.

Пенсионният орган е зачел осигурителен стаж по чл.69, ал.2 КСО по условията на първа категория труд, както следва: 15 години 07 месеца и 16 дни осигурителен стаж, положен като държавен служител по закона за МВР; осигурителен стаж по чл.9, ал.1 от КСО - 04 години 00 месеца и 00 дни; осигурителен стаж от III- та категория труд - 12 години 09 месеца и 05 дни При спазване правилата на чл. 104, ал.4 от КСО за превръщане на осигурителния стаж на лицата по чл. 69 от КСО, общият осигурителен стаж, превърнат в трета категория труд е определен на 42 години 09 месеца и 22 дни.

С оглед представените от оспорващата писмени документи, длъжностното лице по „Пенсионно осигуряване“ е издало Разпореждане № [ЕГН]/6 от 21.01.2025 г., в което е посочило, че съгласно чл. 69, ал.2 КСО за календарната 2024 г. държавните служители по Закона на МВР, придобиват право на пенсия при навършване на възраст 54 години и 02 месеца и при 27 години общ осигурителен стаж, от които две трети действително изслужени в системата на МВР. По силата на чл. 18, ал.4 от НПОС лицата, които не са придобили право на пенсия по чл. 69 КСО поради недостигащ осигурителен стаж, могат да се пенсионират по реда на чл. 69б, ал.1 и 2 КСО. Направен е извод, че Г. П. няма право на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст по реда на чл. 69, ал. 1 от КСО, тъй като няма навършени 54 години и 02 месеца за календарната 2024 г. Допълнително е посочено, че няма прави на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст и по реда на чл. 69б, ал.1 КСО, тъй като не отговаря на изискването на чл. 18, ал.4 НПОС.

Недоволна от това разпореждане, Г. П. го е обжалвала пред директора на ТП на НОИ с подаването на жалба с вх. № 1012-21-123 от 03.02.2025 г.

След като се е запознал с жалбата, обжалваното разпореждане на длъжностното лице по „ПО“, решаващият орган се е произнесъл с решение № 2153-21-38 от 12.02.2025 г., с което е потвърдил разпореждането, издадено от длъжностното лице по „ПО“ и е отхвърлил жалбата, като е приел, че оспорващата не отговаря на изискванията на чл. 69, ал.1 КСО и чл. 69б, ал.1 КСО.

В хода на съдебното производство са приети като писмени доказателства по делото представените

с жалбата и административната преписка документи, както и допълнително ангажираните от страните.

При така установената фактическа обстановка Административен съд София град, 8 –ми състав направи следните правни изводи:

От данните, събраните по делото и от изразеното становище от ответника, липсва точна дата, на която адресатът в получил административния акт, поради което съдът приема, че жалбата е депозирана в законоустановения срок от надлежна страна и е процесуално допустима.

Разгледана по същество е ОСНОВАТЕЛНА.

Съгласно чл. 168, ал. 1 от Административно - процесуалния кодекс (АПК), приложим на основание чл. 118, ал.2 от КСО, съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 - дали актът е издаден от компетентен орган, дали са спазени материалноправните и административнопроизводствените правила; дали актът е издаден в писмена форма и дали същият е съобразен с целта на закона.

По делото не се спори, че Г. П. към датата на подаването на заявлението си за пенсиониране има навършени 52 години, 03 месеца и 21 дни, общият ѝ осигурителен стаж, превърнат от трета категория труд е 42 години 09 месеца и 22 дни. Сборът на осигурителния ѝ стаж и възрастта ѝ е 95 г. 01 м. и 13 дни.

Спорът между страните по делото е дали оспорващата отговаря на изискванията на чл. 69, ал.2 КСО и на 69б, ал.1 КСО, за да ѝ бъде отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст, тъй като няма навършена изискуемата по закон възраст от 54 години 02 месеца през 2024 г.

В чл. 17 НПОС е записано, че осигурителният стаж по чл. 69 КСО се зачита за първа категория труд. От това следва изводът, че труда по чл. 69 КСО е от първа категория, а не от друг вид категория. Ето защо неправилен се явява изводът на решаващия орган, за наличие на разлика между зачетен труд първа категория (чл. 69, ал.1 КСО) и отработен труд при условията на първа категория труд (чл. 69б, ал.1 КСО). Като се има предвид, че положеният от оспорващата труд е от първа категория, то в случая относима е разпоредбата на чл. 69б, ал.1 КСО. Неправилен и необоснован е извода на решаващия орган, че осигурителният стаж, положен като държавен служител по ЗМВР не е извършван като такъв от първа категория, а е приравнен към първа категория. В разпоредбата на чл. 104, ал.1 КСО е посочено, че Министерският съвет определя кой труд към коя категория се причислява съобразно характера и особените условия на труд и съгласно чл. 104, ал. 4 КСО - Осигурителният стаж на лицата по чл. 69 се превръща, като три години действително изслужено време се зачитат за пет години осигурителен стаж от трета категория.

Това изчисление по чл. 104, ал. 4 КСО се прави за нуждите на чл. 69, ал.1 КСО, а изчислението по чл. 17, ал. 2 НПОС се прави за нуждите на чл. 69б, ал.1 НПОС и в случая оспорващата има 15 години, 07 месеца и 16 дни, като държавен служител по ЗМВР, I категория, от трета категория - 12 години, 05м. и 05 дни и 04 години, 00 месеца и 00 дни – осигурителен стаж по чл. 9, ал. 1 КСО, който стаж превърнат към трета категория общ осигурителен стаж - 42 години, 09 месеца и 22 дни. Навършила е 52 години, 03 месеца и 21 дни, при изискуеми по чл. 69б, ал.1, т. 2 КСО към датата на подаване на заявлението – 17.12.10.2024 г. - 52 години, 03 месеца и 21 дни.

От горното следва изводът, че няма противоречие между чл. 17, ал.2 НПОС и чл. 104, ал.1 и ал. 4 КСО.

От граматическото и систематическото тълкуване на цитираната разпоредба – "Осигурителният стаж по чл. 69 КСО се зачита за първа категория труд" може да се направи еднозначно точно

обратния извод, а именно, че осигурителният стаж на тези лица се зачита, а не се "приравнява" на първа категория труд при пенсиониране. Основният мотив за отхвърляне на жалбата срещу процесното Разпореждане е разпоредбата на чл. 18, ал. 4 НПОС, съгласно която лицата, които не са придобили право на пенсия по чл. 69 КСО поради недостигащ осигурителен стаж, могат да се пенсионира по реда на чл. 69б, ал.1 и 2 КСО. Неправилно административният орган тълкува разпоредбата на чл. 69б, ал.1 КСО в смисъл, че с оглед чл. 18, ал. 4 НПОС законодателят е дал още една възможност за преференциални условия за пенсиониране на лицата, полагали труд като държавен служител по ЗМВР и не придобили право на пенсия по чл. 69КСО, единствено когато това се дължи на недостигащ осигурителен стаж. Смисълът на разпоредбата на чл. 18, ал. 4 НПОС е в точно обратното - създава привилегия за лицата по чл. 69 КСО, които нямат необходимия осигурителен стаж, да се пенсионира по-рано при условията на чл. 69б с. к., а не създава пречка за лицата, които изначално отговарят на условията за възраст и стаж по чл. 69, ал. 1 КСО, както е в настоящия случай. Обратното би означавало, че законодателят е предвидил неравноправно третиране на лицата по стаж и възраст, което е в противоречие с разписаното в чл. 3, т.1, 2 и 3 КСО, че държавното обществено осигуряване се осъществява въз основа на принципите на задължителност и всеобщност на осигуряването, солидарност и равнопоставеност на осигурените лица. В случая няма спор, че жалбоподателката отговаря на условията за пенсиониране по реда на чл. 69б, ал.1 КСО, поради което незаконосъобразно е отказано отпускането пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Разпоредбите на чл. 69 и чл. 69б КСО съдържат различни материални предпоставки за упражняване на правото на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Уредените хипотези по чл. 69 и чл. 69б КСО са еднакво приложими при наличие на фактически състав, които уреждат, като норми от закон с еднакъв ранг. При наличие на една от тях или при приложимост и на двете следва да се приложи по благоприятната правна възможност за заявителя. Нормата от подзаконов нормативен акт – чл. 18, ал. 4 НПОС не може да преустанови действието на норми от по висок ранг каквито са чл. 69 и чл. 69б КСО. Нормата на чл. 18, ал. 4 НПОС има указателен характер и е в противоречие с нормите на чл. 69, ал. 2 и ал. 9 КСО и чл. 69б, ал.1, т.1 и т. 2 КСО, поради това че въвежда нови правила различни от предвидените в нормите на кодекса.. При наличие на установеното противоречие на основание чл. 5, ал.1 АПК следва да се приложат нормите на КСО, които дават възможност за избор и жалбоподателката е направила такъв като е посочила, че желае отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст на основание чл. 69б от КСО.

В този смисъл е актуалната съдебната практика на Върховния административен съд, Шесто отделение: Решение № 4375 от 28.04.2025 г. по адм. дело № 7497/2024 г., решение № 13432 от 10.12.2024 г. по адм. д. № 5649/2024 г., Решение № 1468 от 18.02.2025 г. по адм. д. № 10885/2024 г., Решение № 562 от 22.01.2025 г. по адм. д. № 11098/2024 г., Решение № 2076 от 4.03.2025 г. по адм. д. № 11285/2024 г. и други.

При тези изводи обжалваното решение се явява постановено в нарушение на материалния закон и в несъответствие с целта на закона, тъй като в случая не е отпуснатата лична пенсия за осигурителен стаж и възраст при наличие на законоустановено право за това.

Изложеното обуславя извод за основателност на оспорването, поради което обжалваното решение следва да се отмени, съгласно чл. 172, ал. 2 АПК и на основание чл. 173, ал. 2 АПК преписката да се върне на компетентния административен орган – длъжностното лице по "Пенсионно осигуряване " в ТП на НОИ – С. за ново произнасяне, на основание чл. 98, ал.1, т. 1 КСО, за издаване на разпореждане за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст на оспорващата по чл. 69б, ал.1 КСО. На основание чл. 98, ал.1, т. 1 КСО разпореждането се издава в срок до 4 месеца от подаването на заявлението или от получаването на необходимите документи и/или

данни съгласно предвиденото в наредбата по чл. 106 с. к. Поради това срока, който съдът следва да определи за произнасяне на административния орган по реда на чл. 174 от АПК трябва да бъде до 4 месеца от влизане на решението в сила.

Водим от горното, Административен съд София град, Трето отделение, 8 –ми състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ решение № 2153 - 21 – 38 от 12.02.2025 г., на директора на Териториално поделение (ТП) на Националния осигурителен институт (НОИ) С., с което е оставена без уважение жалба с вх. № 1012-21-123 от 03.02.2025 г. на Г. Р. П. срещу разпореждане № [ЕГН]/6 от 21.01.2025 г. на Ръководител „Пенсионно осигуряване“ като неоснователна.

ИЗПРАЩА преписката на длъжностното лице по „Пенсионно осигуряване“ при ТП на НОИ – С. град за решаване въпроса по същество при съобразяване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на решението, в едномесечен срок.

Решението може да се обжалва в 14 дневен срок от получаването му пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ: